

pvda Nieuw pensioenconvenant nodig

Auteur(s):

Depla, S.
PvdA

Verschenen in:

ESB, 88e jaargang, nr. 4397, pagina 126, 21 maart 2003

Rubriek:**Trefwoord(en):**

Het Nederlandse pensioenstelsel is solidair én profijtelijk, omdat gezamenlijk voor het pensioen gespaard wordt waardoor met dezelfde euro tegen lagere kosten een hoger pensioen worden opgebouwd. Na een periode van goede tijden zijn nu slechte tijden aangebroken, waarin moet blijken of het systeem echt zo krachtig is. Eén ding moeten we helaas concluderen: in de goede tijden is onvoldoende opgelet. De werkelijke kosten van de pensioentoezeggingen blijken achteraf niet helemaal betaald te zijn. Aan de cao-onderhandelingstafel is de incidentele ruimte die er was door de lagere pensioenpremies ingezet voor structurele loonsverhoging. Ook is er te weinig oog geweest voor de effecten van deze afspraken voor de pensioenkosten op de langere termijn. In goede tijden is er ook niet altijd eerlijk gedeeld. Premievakanties en restitutie van premiegelden aan de ondernemingskas zijn hier de stille getuigen van. Sommige fondsen lieten indexatie voor gepensioneerden na. Het is aan de gepensioneerden dan ook niet uit te leggen waarom ze nu het slecht gaat wel eerlijk willen delen. Nu het financieel tegenzit, wordt geopperd om nominale toezeggingen te doen, omdat die met grotere zekerheid kunnen worden nagekomen. Nominale toezeggingen zijn echter ongewenst, want het zegt weinig over de reële koopkracht na pensionering. Om de kosten te beheersen, verdient een overgang van zeventig procent eindloon naar geïndexeerd middelloon de voorkeur. Werknemers weten beter waar ze aan toe zijn en het biedt bovendien betere mogelijkheden om de solidariteit te organiseren. De overheid zou een actievere rol op zich moeten nemen als het gaat om het toezicht. Het moet transparanter worden wat de waarde is van een pensioentoezegging. De overheid kan zich ook actiever opstellen als het gaat om de bescherming van de mensen die niet aan de onderhandelingstafel zitten: de gepensioneerden van nu, maar ook toekomstige generaties. De problemen van te lage premies mogen niet doorgeschoven worden naar toekomstige generaties. Het voorstel van staatssecretaris Rutte om in de nieuwe pensioenwet op te nemen dat indexatie alleen achterwege gelaten mag worden als er een kostendekkende premie wordt betaald, verdient daarom steun. Een tweede maatregel is dat het primaat voor de inhoud van de pensioenregeling weer ondubbelzinnig verschuift van de pensioenbesturen naar de cao-onderhandelingen. De babyboomgeneratie mag niet onder het mom van zeggenschap over de door hen opgebrachte pensioengelden met terugwerkende kracht - op kosten van de dan werkende generaties - hun pensioenregeling gaan verbeteren. Tot slot moet er een nieuw pensioenconvenant komen tussen overheid en sociale partners, gericht op langjarige afspraken over een op langere termijn houdbaar, betaalbaar en sociaal pensioen. Een pensioenstelsel heeft toekomst als het de lessen van de huidige crisis voor het houdbaar regelen van solidariteit tussen en binnen generaties weet te regelen.